

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: czwartek, 19, luty 2026 13:57

Mateusz Jabłoński

Odsłony: 442

W czwartek (19.02.2026 r.) odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, podczas którego zgromadzeni w ramach porządku obrad składającego się z sześciu punktów debatowali na temat projektów legislacyjnych dotyczących samorządów.

W pierwszej kolejności pochyłono się nad projektem ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz niektórych innych ustaw (UDER101), wobec którego pisemne uwagi zgłaszał Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas posiedzenia brak było dodatkowych zastrzeżeń wobec aktu, skutkiem czego projekt uzyskał pozytywną opinię Zespołu.

Następnie pod dyskusję poddano projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60), w odniesieniu do którego zastrzeżenia w formie pisemnej skierowały aż cztery organizacje samorządowe. Podczas posiedzenia wywiązała się obszerna wymiana poglądów przedstawicieli ZWRP oraz resortu. Reprezentanci województw wskazali, że dotychczas dwukrotnie wymienili wzajemne stanowiska z Ministerstwem, jednakże w dalszym ciągu podtrzymują część zastrzeżeń do proponowanych rozwiązań, zaś strona rządowa ustnie odniosła się do podnoszonych przez nią uwag, podobnie jak w odniesieniu do stanowiska Unii Metropolii Polskich. W imieniu ZPP głos zabrał Mateusz Jabłoński, który podniósł, że co prawda część odpowiedzi resortu jest satysfakcjonująca, w tym przede wszystkim rezygnacja z projektowanego zakazu wykonywania prac geodezyjnych przez urzędników powiatowych na terenie całego kraju (ograniczono ten rygor do obszaru właściwości miejscowej danego organu) oraz wykreślenie przepisów przyznających Głównemu Geodecie Kraju prawo opiniowania kandydatów na geodetów powiatowych. Wskazano jednocześnie, że mimo to projekt nadal w dużej części budzi liczne wątpliwości oraz zastrzeżenia z punktu widzenia powiatowych wydziałów geodezji oraz ich odpowiedników w miastach na prawach powiatu. Wobec zaistniałej sytuacji ZPP zaproponowało, ażeby dokonać szczegółowego omówienia uwag do projektu punkt po punkcie na bieżącym posiedzeniu albo zwołać najpóźniej w poniedziałek, jeszcze przed posiedzeniem plenarnym KWRiST, zespół roboczy, w którego skład oprócz przedstawicieli strony samorządowej mieliby wchodzić również przedstawiciele resortu oraz GGK, aby wspólnie wypracować kompromisowe rozwiązania w przedmiocie procedowanych regulacji. Finalnie Ministerstwo przystało na drugą propozycję, wyrażając zgodę na organizację rzeczowego spotkania. W związku z powyższym Zespół odstąpił od opiniowania projektu na bieżącym posiedzeniu.

Kolejny punkt obrad dotyczył dyskusji nad projektem ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (UC89). Strona samorządowa – ZPP i UMP – zwróciła uwagę na fakt, iż projekt uwzględnia koszty inwestycyjne związane z cyfryzacją i przekazywaniem danych dla 41 miast będących węzłami miejskimi jedynie przez pierwsze dwa lata jego wdrażania, natomiast po roku 2029 ciężar utrzymania systemów teleinformatycznych spadałby wyłącznie na barki samorządów, bez żadnej rekompensaty ze strony budżetu państwa. Podniesiono, że samorzady od lat borykają się z niedofinansowaniem i rosnącymi kosztami realizacji zadań, a dodatkowe zobowiązania bez stosownego wsparcia finansowego mogą ten problem tylko pogłębić. Resort w odpowiedzi wyjaśnił, że projekt jest bezpośrednią konsekwencją regulacji unijnych, a koszty utrzymania wdrożonych rozwiązań powinny być pokrywane z budżetów JST lub, o ile to możliwe, ze środków europejskich. Zwrócono przy tym uwagę, że wiele miast posiada już pewną infrastrukturę ITS wdrożoną w poprzedniej perspektywie finansowej. Ponadto Marek Wójcik z ZMP wystąpił do resortu z wnioskiem o przygotowanie na kolejne posiedzenie informacji o planowanych, z uwzględnieniem środków europejskich, źródłach finansowania dróg lokalnych i regionalnych. Finalnie uzyskał pozytywną opinię Zespołu, z zastrzeżeniem dotyczącym braku przewidzenia stałego systemu finansowania utrzymywania i funkcjonowania systemów ITS przez

jednostki samorządu terytorialnego po 2029 r.

Dalej pochylono się nad kwestią Projektu Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Lubelskiego do 2030 roku (z perspektywą do 2040 roku). Akt przygotowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego nie wzbudził zastrzeżeń ze strony Zespołu. Ministerstwo Infrastruktury zgłosiło wobec niego pisemne uwagi dotyczące doprecyzowania treści niektórych elementów oraz aktualizacji opisanych przedsięwzięć, które zostały uwzględnione. W efekcie projekt uzyskał pozytywną opinię zespołu.

Następnie pod dyskusję poddano zaktualizowany projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (UD316). Głos w tej kwestii zabrali przedstawiciele UMP wskazując, że co do zasady popierają kierunek reformy, ale jednocześnie mają kilka systemowych uwag dotyczących m.in. relacji między planami ogólnymi a miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, braku regulacji w zakresie rozliczenia środków wpłaconych przez inwestora w przypadku wycofania zgody na inwestycję, a także niedoprecyzowania niektórych nowych instytucji prawnych wprowadzanych przez ustawę. W odniesieniu resort zapewnił, że projekt stanowi odpowiedź na wieloletnie postulaty samorządów i że niemal wszystkie wcześniej zgłoszone uwagi organizacji reprezentujących interesy JST znalazły odzwierciedlenie w tekście aktu. Ministerstwo punkt po punkcie odniosło się do uwag UMP, wskazując m.in. na zasadność przeniesienia pojęcia zabudowy śródmiejskiej do planów miejscowych oraz na istniejące przepisy i orzecznictwo dotyczące uchylania planu miejscowego. Resort ustosunkował się ustnie również do uwag ZWRP. Projekt został zaopiniowany przez Zespół pozytywnie, przy czym ustalono, że odbędzie się jeszcze spotkanie robocze z przedstawicielami resortu oraz UMP, mające na celu wypracowanie satysfakcjonujących i pełnych kompromisów względem regulacji.

Ostatni z punktów obrad posiedzenia dotyczył spraw różnych, w ramach których omówiono cztery tematy. Najpierw MRiT poinformowało, że problem nielegalnych obiektów zakwaterowania zbiorowego w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych jest obecnie przedmiotem prac legislacyjnych. Wskazano, iż w ramach opracowywanej nowelizacji Prawa budowlanego planuje się doprecyzowanie definicji i pojęcia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego oraz nakładanie sankcji za jej niezgłoszenie. Wspólnie z Głównym Urzędem Nadzoru Budowlanego (GUNB) wypracowywane są kompleksowe rozwiązania umożliwiające skuteczne ustalanie i reagowanie na przypadki faktycznej zmiany sposobu użytkowania. Marek Wójcik zaproponował zaproszenie na kolejne spotkanie przedstawicieli samorządów najbardziej dotkniętych tym problemem – zwłaszcza gmin leżących na obrzeżach dużych miast. Ministerstwo przystało na propozycję.

Na wniosek ZPP podniesiono również potrzebę dokonania niezbędnych zmian prawnych będących konsekwencją zniesienia odpłatności za dostęp do danych z Rejestru Cen Nieruchomości. Przedstawiciel ZPP wskazał, że ustawodawca uczynił dane z RCN bezpłatnymi, nie dostosowując jednocześnie systemu ich udostępniania do nowej rzeczywistości przede wszystkim poprzez zaniechanie dokonania stosownych nowelizacji przepisów wykonawczych. Podniesiono, iż zniesienie opłat usunęło naturalną barierę ograniczającą liczbę wniosków, co przełożyło się na ich gwałtowny wzrost – w tym masowe, kierowane mailowo do wszystkich powiatów w Polsce żądania codziennego udostępniania całej bazy RCN w formacie GML. Efekt uwolnienia danych z RCN jest zatem odwrotny od zamierzonego, bowiem finalnie urzędy powiatowe są bardziej obciążone pracą niż przed nowelizacją, a jednocześnie pozbawione dochodów z opłat. ZPP przypomniał, że ostrzegał przed takim scenariuszem już na etapie prac legislacyjnych, a ostrzeżenia te nie zostały uwzględnione. Wezwano MRiT i GGK do pilnego

przedstawienia informacji o planowanych działaniach zaradczych.

W odpowiedzi GGK stwierdził, że zgodnie z § 12 ust. 3 rozporządzenia w sprawie organizacji i trybu prowadzenia PZGiK do danych uwolnionych nie stosuje się trybu wnioskowego, jednocześnie nie wskazując w jakim trybie w takim razie przedmiotowe dane mają być udostępniane. GGK poinformował również o trwających pracach nad zmianą rozporządzenia EGiB, obejmującą opracowanie nowego schematu usług WFS/WMS oraz określenie nowego sposobu udostępniania danych z RCN za pośrednictwem usług sieciowych i portalu otwartych danych. Wskazał ponadto, że na geoportalu publikowane są już dane z około 320 powiatów, do których zainteresowanych można odsyłać zamiast rozpatrywać indywidualne wnioski. Projekt stosownego rozporządzenia został przekazany do ministerstwa; trwają prace nad oceną skutków regulacji (OSR), a sam akt powinien wejść w życie w perspektywie najbliższych miesięcy – przewidywanym terminem jest marzec lub kwiecień bieżącego roku.

W dalszej kolejności głos zabrali przedstawiciele UMP wnioskując do Ministerstwa Klimatu i Środowiska o przedstawienie informacji o stanie prac nad projektem rozporządzenia MKiŚ w sprawie szczegółowego zakresu sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu oraz mierników monitorowania i wskaźników monitorowania zawartych w miejskich planach adaptacji (nr 1253), a także o to, ażeby to rozporządzenie, oprócz Komisji Środowiska, trafiło również do rozpatrzenia w ramach Komisji Infrastruktury. UMP zwróciła uwagę, że projekt rozporządzenia dotyczącego monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu w miastach będzie miał istotny wpływ na obszar planowania i zagospodarowania przestrzennego, a także wskazała na zaistnienie niespójności między treścią rozporządzenia a ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ostatni punkt posiedzenia stanowił zainicjowany przez ZMP wniosek dotyczący kryteriów podziału rezerwy subwencji. Przedstawiciele resortu stwierdzili jednak, iż z racji, że punkt pojawił się w porządku obrad wraz z ich rozpoczęciem, to na chwilę obecną nie dysponują informacjami w tym zakresie. Marek Wójcik zawnioskował przy tym o przyjęcie kryteriów identycznych z obowiązującymi w 2025 roku. Strona samorządowa postulowała też, aby drogi gminne były traktowane priorytetowo przy podziale rezerwy. Dyskusja w tej sprawie będzie kontynuowana na kolejnym posiedzeniu.